

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **Ing. P. R.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, o žalobě proti nečinnosti žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2020, čj. 8 A 91/2020-23,

t a k t o :

Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (stěžovatel) podal osobně dne 29. 9. 2020 prostřednictvím městského soudu kasační stížnost proti usnesení tohoto soudu uvedenému v záhlaví. Napadeným usnesením městský soud zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků.

[2] NSS nejdříve ověřil, zda stěžovatel podal kasační stížnost včas. Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí (věta první), přičemž zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout (věta poslední). Podle § 106 odst. 4 s. ř. s. se kasační stížnost podává u NSS; lhůta je však zachována, byla-li kasační stížnost podána u soudu, který napadené rozhodnutí vydal (jak tomu bylo v tomto případě).

[3] Z předloženého spisu městského soudu vyplývá, že napadené usnesení bylo stěžovateli doručeno vhozením do schránky v pátek 4. 9. 2020 a v souladu s pravidly pro počítání lhůt podle § 40 odst. 1 a 2 s. ř. s. byl posledním dnem lhůty pro podání kasační stížnosti pátek 18. 9. 2020. Kasační stížnost byla stěžovatelem datována dnem 29. 9. 2020 a doručena byla městskému soudu téhož dne, tedy jedenáct dnů po posledním dnu lhůty pro její podání.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že mu napadené usnesení nebylo řádně doručeno. S usnesením se seznámil až dne 26. 9. 2020, v období od 31. 8. 2020 do 25. 9. 2020 se totiž z objektivních důvodů (péče o nemocnou matku) nezdržoval na adrese K. 1145/15, P. 5, kam mu byla písemnost doručována. Dále stěžovatel namítl, že na obálce soudní písemnosti, jejíž kopii přiložil, nebylo v rozporu s § 50 odst. 1 o. s. ř. vyznačeno datum vhození do schránky; k tomu doložil oboustranný „scan“ obálky, v níž bylo usnesení zasláno. Obálka prý neobsahovala ani označení doručované soudní písemnosti, právní poučení o důsledcích doručení fikcí, jméno, příjmení a podpis poštovního doručovatele. Současně stěžovatel zpochybnil údaje uvedené na doručence – jejich věrohodnost vyvrací obálka soudní písemnosti. Účinky doručení napadeného usnesení tedy podle stěžovatele nenastaly, proto mu nepočala běžet lhůta pro podání kasační stížnosti a jeho stížnost je včasná. Dále stěžovatel dodal, že mu městský soud nezaslal napadené usnesení do vlastních rukou v souladu s § 49 odst. 2 o. s. ř.

[5] Stěžovatel v (obsáhlé) kasační stížnosti dále vznášel věcné námitky týkající se jeho majetkové a příjmové situace a důvodů, pro něž mu městský soud nepřiznal osvobození od soudních poplatků.

[6] NSS neshledal námitky stěžovatele směřující proti řádnému doručení napadeného usnesení důvodnými.

[7] Ze spisu městského soudu sp. zn. 8 A 91/2020 vyplývá, že stěžovatel v žalobě výslovně sdělil, že jeho doručovací adresou je K. 1145/15, P. 5. Tam mu také městský soud zaslal napadené usnesení.

[8] Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení*. Podle § 46a o. s. ř. *se adresátu doručuje na adresu pro doručování* (odst. 1 věta první). *Jestliže o to adresát požádá, soud doručuje na jinou adresu nebo elektronickou adresu, kterou mu sdělil, nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, zejména může-li to přispět k urychlení řízení. Tato adresa je pro dané řízení adresou pro doručování* (odst. 2). Adresou pro doručování u fyzické osoby se pak ve smyslu § 46b o. s. ř. rozumí adresa místa v České republice, kterou účastník řízení (adresát) uvede ve svém podání nebo jiném úkonu učiněném vůči soudu. Z uvedeného je zřejmé, že adresátovi má být doručováno především na adresu, kterou uvedl ve svém podání nebo při jiném procesním úkonu (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 4. 2016, čj. 6 Ads 142/2015-35). Městský soud proto správně v souladu s citovanými ustanoveními zaslal napadené usnesení na adresu, kterou stěžovatel uvedl v žalobě jako doručovací.

[9] NSS nesouhlasí s námitkou stěžovatele, že jeho nepřítomnost v době doručování písemnosti mohla způsobit neúčinnost doručení. Soudy ve vztahu k právní fikci doručení opakovaně dovodily, že je odpovědností adresáta, aby ve svém vlastním zájmu zajistil, že mu na jím určenou adresu bude možné doručovat a že si doručované písemnosti bude skutečně přebírat (nález Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2013, sp. zn. III. ÚS 272/13, bod 19, či rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2018, čj. 2 As 370/2017-25, bod 26). Současně z § 46a odst. 3 o. s. ř. stěžovateli plynula povinnost bez zbytečného odkladu sdělit soudu změny veškerých skutečností významných pro doručování.

[10] NSS se rovněž neztotožnil s názorem stěžovatele, že městský soud byl povinen doručit mu napadené usnesení do vlastních rukou (obálkou typu I). Městský soud zaslal stěžovateli napadené usnesení v obálce typu III. Tato obálka je v soudním řízení správním používána pro doručování jiných písemností ve smyslu § 50 o. s. ř. ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s. Podle § 49 odst. 1 o. s. ř. platí, že *se do vlastních rukou doručují písemnosti, u nichž tak stanoví zákon nebo nařídí-li tak soud*. O žádosti o osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s. se rozhoduje usnesením. Zákon na rozdíl od rozsudku (§ 54 odst. 3 s. ř. s.) neukládá, že je usnesení nutné doručovat do vlastních rukou (explicitní právní úprava doručování usnesení do vlastních rukou chybí). To znamená, že je pouze na uvážení soudu, zda v tom kterém konkrétním případě nařídí, že usnesení je třeba doručit do vlastních rukou adresáta (srov. nález Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 2637/08, či rozsudek NSS ze dne 5. 10. 2016, čj. 9 As 280/2015-104, bod 39). Pokud tedy městský soud uznal za vhodné, že není třeba napadené usnesení doručovat do vlastních rukou, nejedná se o vadu v doručování.

[11] Stěžovatel dále poukázal na to, že doručovatel na obálce soudní písemnosti nevyznačil datum vhození do schránky, a dále na to, že obálka neobsahovala označení doručované soudní písemnosti, právní poučení o důsledcích doručení fikcí, jméno, příjmení a podpis poštovního doručovatele.

[12] Podle § 50 odst. 1 věty poslední o. s. ř. *vyznačí doručující orgán datum vhození na doručence a na písemnosti*.

[13] Z údajů vyznačených na doručence obálky napadeného usnesení obsažené ve spisu městského soudu je zřejmé, že stěžovatel nebyl při doručování písemnosti dne 4. 9. 2020 zastížen a napadené usnesení mu proto bylo vloženo do domovní schránky. Kopii údajně této obálky,

pokračování

kterou stěžovatel připojil ke kasační stížnosti, s ohledem na její kvalitu za věrohodný důkaz bez jejího ověření nelze považovat.

[14] Za účelem ověření tvrzení stěžovatele, že na obálce chyběly uvedené údaje, zejména datum vhození písemnosti do schránky ve smyslu § 50 odst. 1 věty poslední o. s. ř., vyzval NSS stěžovatele přípisem ze dne 1. 2. 2021, aby ve lhůtě jednoho týdne doložil originál obálky, v níž mu bylo doručováno napadené usnesení (srov. shodný postup ve věci stěžovatele v řízení sp. zn. 2 As 161/2019). Jelikož stěžovatel na přípis, jenž mu byl doručen dne 12. 2. 2021 (uplynutím lhůty pro vyzvednutí podle § 49 odst. 4 o. s. ř.), nereagoval, NSS opětovně vyzval stěžovatele k doložení originálu obálky usnesením ze dne 3. 3. 2021, čj. 10 As 328/2020-22. V usnesení jej upozornil, že pokud ve stanovené lhůtě jednoho týdne nedoloží, že obálka trpěla vytykanými vadami, NSS může kasační stížnost odmítnout pro opožděnost. Stěžovatel ani tentokrát na výzvu, která mu byla doručena vhozením do schránky dne 8. 3. 2021, nijak nereagoval.

[15] NSS konstatuje, že stěžovatel neprokázal, že obálka, v níž mu městský soud doručil napadené usnesení, měla vytykané vady, které by zapříčinily neúčinnost doručení napadeného usnesení (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2019, čj. 2 As 161/2019-22, bod 13). Proto NSS nepovažuje údaj o doručení napadeného usnesení uvedený na doručence připojené k napadenému usnesení, tj. den 4. 9. 2020, za sporný. Jak NSS uvedl v bodu [3] tohoto rozhodnutí, stěžovatel podal kasační stížnost až dne 29. 9. 2020, tedy jedenáct dnů po lhůtě k jejímu podání.

[16] NSS pro úplnost podotýká, že náležitosti jako označení doručované soudní písemnosti, jméno, příjmení a podpis poštovního doručovatele a poučení o důsledcích doručení fikcí jsou povinné pro výzvu ve smyslu § 49 odst. 2 o. s. ř. (viz § 50h o. s. ř.), tedy v případě doručování písemnosti do vlastních rukou adresáta (obálkou typu I).

[17] S ohledem na shora uvedené důvody NSS uzavírá, že stěžovatel podal kasační stížnost proti napadenému usnesení opožděně. Podle § 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 120 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán opožděně.* Proto soud kasační stížnost odmítl. Zároveň NSS dodává, že v projednávané věci nevyžadoval zaplacení soudního poplatku za podání kasační stížnosti ani zastoupení stěžovatele advokátem, jelikož se jedná o kasační stížnost proti procesnímu rozhodnutí městského soudu, jímž se řízení o žalobě nekončí (usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS, body 30 a 31).

[18] O náhradě nákladů řízení NSS nerozhodoval, jelikož o nich přísluší rozhodnout městskému soudu podle výsledku řízení ve věci samé v rozhodnutí, jímž se toto řízení končí (§ 61 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu